

קיא

זה המזמור נאמר בא"ב ובכל פסוק שני אותיות ובכ"ב פסוקים אחרונים ג' אותיות, והמזמור קצר ונכבד ידבר במעשה הקדוש ברוך הוא וגדלים מעשי ה':

א הַלְלוּיָהּ | אֹדָה יְהוָה בְּכָל־לַיְלָב בְּסוֹד יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוֹשִׁים
 לְכָל־חַפְצֵיהֶם: ג הוֹדִיָּהָר פָּעְלוּ וְצִדְקָתוֹ עֲמֵדַת לְעַד: ד זָכַר עָשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם
 יְהוָה: ה טָרַף נָתַן לִירָאָיו יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת לָהֶם נַחֲלַת
 גּוֹיִם: ז מַעֲשֵׂי יָדָיו אֲמַת וּמִשְׁפַּט נְאֻמָּנִים כָּל־פְּקוּדָיו: ח סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֲמַת
 וַיִּשָּׂר: ט פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: י רֵאשִׁית חֲכָמָה | יִרְאֵת
 יְהוָה שִׁכַּל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עֲמֵדַת לְעַד:

קיב

גם זה המזמור נאמר בא"ב, בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מדות טובות שיבור לו אדם והיאך יתן צדקה ושכרו שלא יצטרך לבריות:

א הַלְלוּיָהּ | אֲשֶׁר־יֵאֱשֵׁר יִרְא אֶת־יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חָפִיץ מְאֹד: ב גִּבּוֹר בְּאַרְצָן יְהוָה זֶרְעוֹ דוֹר
 יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ: ג הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמֵדַת לְעַד: ד זָרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לַיִּשְׂרָאֵל חֲנוּן
 וְרַחוּם וְצַדִּיק: ה טוֹב־אֵישׁ חוֹנֵן וּמְלוֹה יִכְלֹל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו בִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמוּט לְזָכַר
 עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נִכּוֹן לָבוֹ בְּטַח בִּיהוָה: ח סָמוּךְ לָבוֹ לֹא יִירָא
 עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְּצַרְיוֹ: ט פּוֹר | נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֲמֵדַת לְעַד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד:
 י רָשַׁע יִרְאֶה | וְכַעַם שָׁנְיוֹ יַחַק וְנִמְסָ תְאוֹת רְשָׁעִים תֹּאכְד:

נקודות משיחות קודש - מזמור קיא - מתוך "תהילות מנחם"

ד. וי"ל הביאור בזה, עפ"י הידוע¹ דשני הענינים דבן ועבד הם (בדרך כלל) לימוד התורה (בן) וקיום המצוות (עבד). והטעם בזה הוא כי ענין העבד הוא להיות בטל להאדון, וענין הבן שהוא מציאותו של האב. כמבואר בהמשך תרס"ו² שהרצון האב הוא גם רצון הבן, וכמו שמחייב שכל האב כן מחייב שכל הבן.

וענינים אלה (בן ועבד) מתגלים בכל אחד מישראל ע"י לימוד תורה וקיום המצוות: בלימוד תורה שצריך להיות בהבנה והשגה דוקא, שהשכל של האדם העוסק בתורה יהי' בהתאם לחכמתו של הקב"ה, מתגלה הבן שבו. ובקיום מצוות שענינם לקיים ציווי ה' בדרך קבלת עול, מתגלה העבד שבו. אולם באמת גם בלימוד התורה צריך להיות הביטול דעבד, כי זה שבן ועבד הם שני ענינים, זהו רק כפי שהנשמה באה בהמשכה, אבל בשורשה ומקורה כפי שהיא מושרשת בהעצמות ממש, שני הענינים האלו הם חד. ולכן גם בלימוד תורה שענינו התקשרות דישראל באורייתא³, צריך להיות הביטול דעבד, כי ע"י לימוד התורה בכחינת בן בלבד, ההתקשרות היא בהדרגא של תורה שבאה בהמשכה, ובכדי שתהי' התקשרות בעצם התורה כמו שמושרשת בהעצמות, זהו ע"י שכלימוד תורה שלו יש גם הביטול דעבד.

היינו שכלימודו יש ב' ענינים: א) "תורה לא בשמים היא" אלא ניתנה לרשותו, ולכן הפס"ד הוא כפי הבנתו (ו"אין משגיחין בבת קול"⁴). ב) ואעפ"כ הוא מקבל עליו עול תורה, שהתורה היא

(1) המשך תרס"ו ע' שסד ואילך. ובכ"מ.
 (2) ע' שח ואילך.
 (3) ראה זה"ג עג, א.
 (4) ב"מ נט, ב.